

Západočeská univerzita v Plzni

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA TĚLESNÉ A SPORTOVNÍ VÝCHOVY

**KOMPARACE VYBRANÝCH PROFESIONÁLNÍCH
FOTBALOVÝCH KLUBŮ Z HLEDISKA PŘESTUPOVÉ
FILOZOFIE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Martin Vázler

Tělesná výchova a sport, obor TVS

Vedoucí práce: *Doc. PaedDr. Jaromír Votík, CSc.*

Plzeň, 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, červen 2013

.....
vlastnoruční podpis

Rád bych poděkoval panu Doc. PaedDr. Jaromíru Votíkovi, CSc. za odbornou pomoc a cenné rady při zpracování bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval své rodině za podporu, kterou mi věnovala po celou dobu studia.

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	CÍLE A ÚKOLY	3
2.1	CÍLE	3
2.2	ÚKOLY	3
3	METODIKA PRÁCE	4
4	CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH KLUBŮ	5
4.1	KLUBY S TRADIČNÍ FILOZOFIÍ BUDOVÁNÍ TÝMU ZALOŽENOU NA VÝCHOVĚ MLADÝCH HRÁČŮ	5
4.1.1	FC Barcelona	5
4.1.2	Arsenal FC	7
4.1.3	Ajax Amsterdam	8
4.1.4	Athletic Bilbao	10
4.2	KLUBY S FILOZOFIÍ BUDOVÁNÍ TÝMU ZALOŽENOU NA INVESTICÍCH DO HRÁČSKÝCH POSIL	10
4.2.1	Chelsea FC	10
4.2.2	Manchester City FC	12
4.2.3	Paris Saint-Germain FC	14
4.2.4	Anži Machačkala	16
5	VÝSLEDKY A DISKUZE	18
5.1	KOMPARACE FINANČNÍ BILANCE ZA NÁKUP A PRODEJ HRÁČŮ V POSLEDNÍCH PĚTI SOUTĚŽNÍCH ROČNÍCÍCH 18	
5.1.1	Kluby s tradiční filozofií budování týmu	18
5.1.2	Kluby s filozofií založenou na investicích do hráčských posil	20
5.1.3	Pořadí klubů podle celkové finanční bilance za nákup a prodej hráčů:	21
5.2	KOMPARACE VYBRANÝCH KLUBŮ Z HLEDISKA EFEKTIVITY V POSLEDNÍCH PĚTI SOUTĚŽNÍCH ROČNÍCÍCH	23
5.2.1	Kluby s tradiční filozofií budování týmu	24
5.2.2	Kluby s filozofií založenou na investicích do hráčských posil	27
5.2.3	Pořadí vybraných klubů podle efektivity	30
6	ZÁVĚR	32
7	SEZNAM TABULEK	34
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	35
8	RESUMÉ	37
9	SUMMARY	38

1 ÚVOD

Téma Komparace vybraných profesionálních fotbalových klubů z hlediska přestupové filozofie jsem si zvolil, jelikož se dlouhodobě zajímám o dění na mezinárodní fotbalové scéně a zároveň jsem aktivním fotbalovým hráčem. Předpokládám proto, že své znalosti a zájem při realizaci své bakalářské práce plně využiji. Výběrem předních profesionálních klubů, které budu charakterizovat a následně srovnávat, bych rád získal zajímavé a užitečné informace o současných trendech ve filozofii budování profesionálního fotbalového týmu.

Fotbal je již řadu let nejpopulárnější sportovní hrou světa, rozšířenou na všech osídlených kontinentech. „Často je považován za globálně nejuniverzálnější, totální sociální fenomén, týkající se všech rovin společenského prostředí.“ (Votík, 2011). Moderní fotbal prošel, stejně jako mnohé jiné divácky oblíbené sporty, ve druhé polovině dvacátého století významnou proměnou, při které došlo k profesionalizaci sportovců a zároveň ke stoupajícímu vlivu komerce ve fotbalu. Díky vyspělým informačním technologiím a medializaci se fotbal stal celosvětovým fenoménem jak sportovním, tak i kulturním. Evropa je dnes považována za fotbalově nejvyspělejší kontinent, co se týče úrovně profesionálních klubů hrajících místní nejvyšší soutěže. Proto jsem pro charakteristiku a následnou komparaci vybral elitní evropské profesionální fotbalové celky.

V současné době jsou zřejmé dva rozdílné trendy v postupu při budování profesionálního fotbalového týmu, které vyplývají především z významných nerovností ve finančních možnostech mezi některými kluby, roli ale hraje i historický vývoj týmu a priority, které má určitý celek při chování na trhu s hráči.

Prvním trendem je filozofie tradiční, praktikovaná v minulosti prakticky všemi týmy. Tato filozofie je založena na výchově vlastních hráčů v místních mládežnických akademiích. Naprostá většina hráčů nastupujících v prvním týmu těchto klubů prošla i juniorskými celky, než byla zařazena na soupisku A – týmu, tudíž za ně klub zpravidla nezaplátil výrazně vysoké částky. Tuto kategorii v mé bakalářské práci zastupují kluby FC Barcelona, Arsenal FC, Ajax Amsterdam a Athletic Bilbao.

Opačným trendem, ve větším měřítku rozšířeným až v posledním desetiletí, je filozofie budování týmu pomocí značných investic do hráčských posil. Celky spadající do této kategorie mají obvykle jeden společný jev, a tím je změna majitele, kterým se stal miliardář či bohatá investiční skupina, často z Ruska či arabských zemí. Tito majitelé

investují do klubu značné částky za účelem rychlého vzestupu klubu a zisku trofejí. Jejich finanční možnosti jsou prakticky neomezené a díky nim si mohou dovolit koupit téměř jakéhokoliv hráče, který je na prodej. Tuto kategorii v bakalářské práci zastupují kluby Chelsea FC, Manchester City FC, Paris Saint-Germain a Anži Machačkala.

2 CÍLE A ÚKOLY

2.1 CÍLE

Cílem bakalářské práce je charakterizovat, analyzovat a komparovat dvě čtyřčlenné skupiny vybraných profesionálních fotbalových klubů. Skupiny jsou utvořeny na základě filozofie budování týmu.

Vybrané kluby jsou komparovány podle těchto kritérií:

- 1) Finanční bilance za nákup a prodej hráčů v posledních pěti soutěžních ročnících.
- 2) Efektivita vybraných klubů v domácích i mezinárodních klubových soutěžích v posledních pěti soutěžních ročnících.

2.2 ÚKOLY

- 1) Rozdělení vybraných klubů podle filozofie budování týmu.
- 2) Charakteristika vybraných fotbalových klubů.
- 3) Komparace dvou čtyřčlenných skupin na základě zvolených kritérií.

3 METODIKA PRÁCE

Zkoumaný soubor, složený z osmi vybraných profesionálních fotbalových klubů, jsem rozdělil na dva podsoubory, tvořené čtyřmi kluby zařazenými na základě praktikované filozofie budování týmu. Při výběru klubů jsem se zaměřil na vrcholné celky současného evropského fotbalu.

První skupina je tvořena kluby, které vyznávají tradiční filozofii, založenou na výchově vlastních hráčů v mládežnických kategoriích a jejich následném zařazení do prvního týmu. Většinu týmu tak tvoří hráči, kteří v minulosti prošli mládežnickými celky těchto klubů. Tuto skupinu tvoří kluby FC Barcelona, Arsenal FC, Ajax Amsterdam a Athletic Bilbao.

Druhou skupinu zastupují kluby vyznávající filozofii budování týmu založenou na vysokých investicích do posilování hráčského kádru z jiných klubů. Odchovanci tvoří v této skupině pouze nepatrnou část hráčů prvního týmu. Tuto skupinu tvoří kluby Chelsea FC, Manchester City FC, Paris Saint-Germain a Anži Machačkala.

Informace použité v charakteristikách vybraných klubů jsem čerpal především z elektronických zdrojů, a to z oficiálních webových stránek klubů, serverů zaměřených na současný evropský profesionální fotbal, zpravodajských webů a internetových stránek, zabývajících se fotbalovými statistikami a děním na přestupovém trhu s hráči.

Komparace vybraných klubů byla vypracována na základě dvou kritérií:

- 1) Finanční bilance za nákup a prodej hráčů v posledních pěti soutěžních ročnících.
- 2) Efektivita v domácích a zahraničních klubových soutěžích v posledních pěti soutěžních ročnících. K hodnocení efektivity jsem vypracoval bodovou škálu na základě úspěšnosti v domácích i mezinárodních soutěžích.

4 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH KLUBŮ

4.1 KLUBY S TRADIČNÍ FILOZOFIÍ BUDOVÁNÍ TÝMU ZALOŽENOU NA VÝCHOVĚ MLADÝCH HRÁČŮ

4.1.1 FC BARCELONA

Katalánský velkoklub, založený v roce 1899, dvaadvacetinásobný mistr Španělska, od roku 1957 hrající svá domácí utkání na největším evropském stadionu, Camp Nou, určeném pro 99 354 diváků. (www.fcbarcelona.cz, nedatováno) Za Barcelonu v minulosti hrály mnohé legendy světového fotbalu, jako například držitelé Zlatého míče Johan Crujff, Christo Stoičkov, Ronaldo a Ronaldinho. FC Barcelona je v současné době jedním z nejuznávanějších a nejúspěšnějších fotbalových celků světa, vyhlášeným jedinečným pojetím hry, založeném především na kontrole míče a rychlých přihrávkách, často na jeden dotyk. Díky této herní filozofii mají barcelonští hráči nad soupeřem často drtivou převahu v procentuální statistice držení míče, což jim umožňuje udávat tempo hry a vyčkávat na vhodnou příležitost k útoku, případně narušovat herní rytmus soupeřova mužstva. Současný barcelonský koncept je především zásluhou vynikající práce s mládeží, propojení jednotlivých věkových kategorií a vštěpování daných herních návyků od nejútlejšího věku. Velmi důležitým a zajímavým faktorem v tomto úspěšném a fungujícím klubu je týmová práce, sounáležitost a skutečnost, že většina hráčů A – týmu prošla mládežnickými kategoriemi Barcelony. Vyhlášenou líhni barcelonských hvězd se stala hráčská akademie La Masia, v současnosti zřejmě nejslavnější mládežnické centrum světa, kam jezdí za inspirací mnozí zástupci ostatních klubů z celého světa. V roce 2012 činil podíl odchovanců v barcelonském prvním týmu 59%, což je vysoce nadprůměrné číslo, ve srovnání s ostatními špičkovými profesionálními fotbalovými kluby současnosti (www.sport.lidovky.cz, 2013).

LA MASIA

Fotbalové středisko La Masia poskytuje mladým talentům dokonalé podmínky pro rozvíjení fotbalových dovedností. Součástí La Masie je i škola, která hráčům umožňuje skloubení tréninku se studiem. Samozřejmostí u špičkového profesionálního klubu, jakým FC Barcelona dozajisté je, musí být rozvinutá síť skautů, hledačů talentů, kteří monitorují, pečlivě vybírají a následně se snaží pro klub získat mladé, nadějně hráče ze všech kontinentů, na kterých se kopaná hraje. Práce skautů je v posledních desetiletích špičková,

nejzářivějším důkazem je trojnásobný držitel Zlatého míče FIFA, Argentinec Lionel Messi, nejlepší fotbalista současnosti. Messimu byla v jedenácti letech diagnostikována porucha produkce růstového hormonu, což výrazně ohrožovalo jeho fotbalovou budoucnost. Fotbalistova rodina neměla na léčbu peníze, a tak se FC Barcelona rozhodla pro riskantní, ale v konečném výsledku geniální krok. Carles Rexach, tehdejší sportovní ředitel klubu, nabídl Messimu kontrakt včetně zaplacení nákladů na léčbu a přistěhování do Španělska. Následující léta ukázala, že tento krok vedení Barcelony byl nejen úctyhodný počín v podobě pomoci nemocnému hráči, ale co se týče sportovního hlediska, stal se Messi pro klub obrovským přínosem a nenahraditelným hráčem. Je tedy jednoznačné, že Lionel Messi svými výkony na hřišti klubu peníze do něj vložené vrátil několikanásobnou měrou. Stejně jako Messi prošly akademií Barcelony mnohé opory současného A – týmu, jako například španělstí mistři světa Xavi Hernández, Andrés Iniesta, Gerard Piqué, Carles Puyol, Victor Valdes, Sergio Busquets či Francesc Fabregas. V současné době do akademie, která se v roce 2011 přesunula do moderních a rozsáhlejších prostor, dochází 72 mladých hráčů, někteří přímo v komplexu i bydlí (www.ihned.cz, 2011). V hráčské akademii La Masia platí jasná pravidla, jejichž porušení znamená odchod. Hráči vědí, že být v La Massii je čest a zaručuje jim slibnou výchozí pozici pro budoucí profesionální kariéru, proto jsou prohršky proti disciplíně pouze výjimečné. Mladíci jsou už od nejmladších kategorií seznamováni s filozofií klubu a postupně vedeni ke stejnému pojetí hry, jaké praktikuje A – tým, což jim později v seniorské kategorii umožňuje takřka automatizované řešení obtížných situací, především na malém prostoru a v časové tísní. Této mnohaleté práce opravdu naplno dokázal využít dnes již bývalý trenér Josip „Pep“ Guardiola, působící v klubu v letech 2008 – 2012, který tým sestavil přesně za účelem praktikování zmíněného stylu a slavil s ním největší úspěchy historie, mimo jiné zisk šesti trofejí v sezoně 2008/2009. Guardiola si byl zásluh dlouholeté a kvalitní práce s mládeží dobře vědom, o čemž svědčí i jeho výrok: „Hráč, který projde La Masií, se liší od ostatních. Je to plus, protože se za Barcelonu perete od dob, kdy jste byl ještě dítě“ (www.ihned.cz, 2011). Vztah mezi mládežnickými kategoriemi Barcelony a seniorským výběrem je velmi těsný a díky špičkovým podmínkám v akademii a dobré práci trenérů je budoucnost nejslavnějšího katalánského fotbalového klubu zajištěna, minimálně pro následující léta. Je pravděpodobné, že FC Barcelona zůstane ještě dlouhou dobu stabilní zásobárnou španělského národního týmu, jako tomu bylo například na Mistrovství světa 2010, konaném v Jihoafrické republice, kde Španělsko reprezentovalo hned 7 barcelonských hráčů (www.sport.cz, 2011). Barcelonský koncept se stal inspirací pro

mnohé další profesionální fotbalové kluby, což je určitě dobrá zpráva pro všechny fotbalové příznivce, neboť na práci s mládeží se v poslední době, bohužel, často zapomínalo. Na druhou stranu je nutné připomenout, že i přes svou vynikající práci s mládeží uskutečnila Barcelona v posledních letech několik velmi nákladných nákupů hráčů, což se nepříznivě projevilo v klubové finanční bilanci.

4.1.2 ARSENAL FC

Londýnský Arsenal FC, sídlící na severu britské metropole, se za 127 let své existence stal jedním z nejslavnějších a nejúspěšnějších fotbalových klubů v Anglii. Je třináctinásobným vítězem a tradičním účastníkem nejvyšší anglické ligy, která nese v současné době název Barclays Premier League. Ligový ročník 2003/2004 dokázal Arsenal vyhrát bez jediné porážky, zároveň v období od května 2003 do října 2004 vytvořil rekord v neporazitelnosti anglické ligy, když nepoznal porážku ve 49 zápasech v řadě. Klub je vyhlášený velmi širokou základnou příznivců po celém světě. Podle odhadu z roku 2005 čítal počet fanoušků Arsenalu FC 27 milionů (<https://cs.wikipedia.org>, 2013). Důležitým mezníkem v historii klubu byl příchod manažera Arsene Wengera, který dal týmu novou tvář a slavil mnoho úspěchů jak na domácí, tak evropské klubové scéně. Arsenal proslul svým rozvinutým skautingem a důslednou prací s mládeží. Mnoho hráčů prvního týmu prošlo i mládežnickou akademií Arsenalu. Jedním z příkladů filozofie výchovy mladých hráčů je pohárové utkání Carling cupu z roku 2008, ve kterém Arsenal porazil soupeře z nejvyšší soutěže, Wigan Athletic, 3:0. Arsenal nastoupil s jedenácti mladíky, z nichž většina ještě nedosáhla ani 20 let věku. Nejstarším hráčem v dresu Arsenalu byl brankář Lukasz Fabianski, který nastoupil s kapitánskou páskou, jakožto 23 – ti letý (www.eurofotbal.cz, 2008). Tento případ není výjimkou, Arsene Wenger je své strategii věrný již řadu let a mnohými příznivci je za ni vysoce ceněn.

ARSENE WENGER

Francouzský manažer, působící v Arsenalu od roku 1996 až do současnosti, jenž je hlavním strůjcem úspěchů a filozofie Arsenalu FC. Pod Wengerovým vedením se klubu podařilo dosáhnout zisku tří titulů v Barclays Premier League a čtyř vítězství v FA Cupu. Je znám svou intuicí při hledání talentů a strategickým chováním na přestupovém trhu. Za kariérou několika slavných hráčů, jako například Thierry Henryho, Nicolase Anelky nebo Robina van Persieho, je podepsán právě Wenger, který je objevil pro vrcholný fotbal a vychoval z nich fotbalisty světového formátu. Přestože během své kariéry v Arsenalu uskutečnil několik drahých přestupů, jsou prostředky vynaložené na nákup hráčů

několikanásobně nižší, než je tomu u konkurence. Průzkumy ukazují, že Arsenal dokázal v letech 2004 – 2009 každoročně na přestupech vydělat průměrně 4,4 miliony liber, což bylo daleko více, než kterýkoliv jiný anglický klub (<https://cs.wikipedia.org>, 2013). Je znám důrazem na práci s mladými talenty, do kádru A – týmu často zařazuje odchovance a dává jim příležitost i v důležitých zápasech. Právě jeho koncept „mladého týmu“ je mu v posledních letech často vyčítán. Kritikové vidí v příliš velkém počtu nezkušených hráčů důvod, proč od roku 2005 Arsenal nevyhrál žádnou trofej. Dále býval Wenger kritizován za upřednostňování zahraničních hráčů, vrcholem byl ligový zápas proti Crystal Palace v únoru roku 2005, kdy na šestnáctičlenné soupisce Arsenalu nebyl jediný britský fotbalista, což se stalo poprvé v klubové historii. Wenger se hájil tvrzením: „Když reprezentujete klub, je to o hodnotách a o kvalitě, nikoliv o cestovním pasu.“ Na obranu manažera může být použit fakt, že pod jeho vedením začala svoji kariéru řada anglických reprezentantů, jako například Ashley Cole, David Bentley, Theo Walcott, Jack Wilshere nebo Alex Oxlade-Chamberlain. Arsene Wenger je dlouhodobým kritikem přístupu klubů, jako Chelsea FC nebo Manchesteru City, které každoročně utratí na přestupech mnohem více peněz, než si samy vydělají. Svým gentlemanským vystupováním, nadhledem a inteligencí si Wenger získal na svou naprostou většinu příznivců londýnského klubu. Fanoušci mu bezmezně důvěřují i přesto, že se Arsenalu v posledních 8 sezonách nepodařilo získat žádnou cennou trofej. Jméno Arsene Wenger bude jednoho dne, až manažer v Arsenalu ukončí své působení, zcela jistě zapsáno do historie tohoto klubu zlatým písmem.

4.1.3 AJAX AMSTERDAM

Fotbalový klub z hlavního města Nizozemska, založený roku 1900. Ajax je právem považován za jeden z nejúspěšnějších klubů historie, je držitelem 32 ligových titulů a zároveň dokázal vyhrát hlavní evropské mezinárodní klubové soutěže, tj. Pohár mistrů evropských zemí, Ligu mistrů UEFA i Pohár UEFA. Největší slávu zažil amsterdamský klub v 70. letech, poslední mezinárodní trofej slavil v sezoně 1994/1995, kdy vyhrál Ligu mistrů UEFA (<https://cs.wikipedia.org>, 2013). Je tedy zřejmé, že v posledních dvou dekadách už nepatří mezi absolutní evropskou špičku, i když je pravidelným účastníkem nejprestižnější klubové soutěže, Ligy mistrů, díky stabilně dobrým umístěním v domácí soutěži. Ajax Amsterdam je již po několik desetiletí vyhlášenou líhňí vynikajících mladých fotbalistů, z tamních akademií vzešly hvězdy světového fotbalu, jako například Patrick Kluivert, Edgar Davids nebo Edwin van der Sar. Ze současných odchovanců stojí za

zmínku jména jako Nigel de Jong, Wesley Sneijder a Rafael van der Vaart. Z průzkumu, který provedlo Mezinárodní centrum pro sportovní studie (CIES) v roce 2012 vyplynulo, že některou z profesionálních fotbalových soutěží hrálo v tomto roce celkem 69 odchovanců Ajaxu, což je nejvyšší počet ze všech klubů Evropy (www.sport.lidovky.cz, 2013). Ajax je tak v současné době vůbec největším producentem profesionálních fotbalistů, v žebříčku předčil dokonce i španělskou Barcelonu. V posledním desetiletí se stalo pravidlem, že většina mladých talentů Ajaxu klub opouští a odcházejí do špičkových evropských klubů, buď protože cítí, že v Amsterdamu při současné filozofii budování týmu nemají velkou naději na získání některé z cenných evropských trofejí, nebo proto, že jsou jednoduše určeni k prodeji, aby se klubu navrátila investice do nich vložená. Ajax sází prakticky výhradně na odchovance, do zápasů trenér obvykle nasazuje jedenáctku mladých hráčů, často ve věku kolem 20 let. Filozofie klubu je jasná: vedení přivádí hráče do mládežnické akademie s vidinou budoucího zisku. Akademie Ajaxu poskytuje mladým fotbalistům kompletní servis, včetně stravování a dopravy ze školy do tréninkového centra. Tento letitý model usnadňuje práci především pracujícím rodičům, Ajax totiž vlastní přes 50 dodávek, které hráče přivážejí na trénink. O fotbalový rozvoj se starají špičkoví trenéři, využívající nejnovější a nejefektivnější tréninkové metody. V Ajaxu je kladen důraz na trénink juda jako doplňkového sportu. Jednou týdně je judo zařazeno do tréninku všech věkových kategorií. Trenéři Ajaxu jsou si dobře vědomi příznivého vlivu tohoto sportu pro tělo fotbalisty, především pro zpevnění středu těla a zvýšení stability hráče. V klubu je uplatňováno tvrdé a nekompromisní pravidlo, které stanovuje, že hráč, který se do 21 let neprosadí do prvního týmu, musí odejít, protože se stává starým a neperspektivním. Akademie Ajaxu ale vykazuje velmi vysokou úspěšnost, statistiky ukazují, že 80% fotbalistů, kteří prošli výchovou v Ajaxu, se prosadí v profesionálním fotbale. V roce 2012 figurovalo na soupisce prvního týmu 16 odchovanců, dalších 53 fotbalistů, vychovaných mládežnickým centrem Ajaxu Amsterdam, potom oblékalo dres jiného profesionálního fotbalového klubu, celkem v jedenatřiceti zemích Evropy (www.sport.ihned.cz, 2013). Mezi fotbalovými odborníky je řada příznivců amsterdamské filozofie, kteří oceňují přínos místní akademie pro profesionální fotbal. Na druhé straně někteří kritikové namítají, že se z výchovy hráčů v nizozemské metropoli stal pouze výnosný obchod a finanční stránka je upřednostňována na úkor sportovního rozvoje klubu. Jako příklad může sloužit výrok fotbalového trenéra Milana Bokši: „Smyslem klubů by mělo být vychovávat a připravovat hráče na profesionální fotbal, ne je prodávat.“ (www.sport.ihned.cz, 2013).

4.1.4 ATHLETIC BILBAO

Španělský klub, který byl založen roku 1898, sídlící na stadionu San mamés. Athletic Bilbao patří k tradičním klubům španělského fotbalu, je stálým účastníkem nejvyšší soutěže, La ligy, kterou dokázal 8x vyhrát, zároveň se mu podařilo 23x získat španělský pohár Copa del Rey. Klub byl po celou dobu své existence znám svým konzervativním přístupem ke stavbě týmu na základě původu hráčů, kdy přiváděl výhradně hráče z Baskicka. V posledních letech je zmíněné pravidlo poněkud uvolněnější a stačí, když má hráč baskický původ nebo již za nějaký baskický klub hrál. Toto pojetí filozofie budování profesionálního fotbalového týmu je v současném evropském fotbalu naprosto unikátním jevem. Hráči jsou od úplného začátku působení v Bilbao vedeni k disciplíně, týmovému pojetí kopané a absolutní věrnosti a oddanosti klubu. Největším úspěchem Athleticu v posledních letech byla účast ve finále evropské ligy UEFA v sezoně 2011/2012, konaném v rumunské Bukurešti na stadionu Arena Nationala, ve kterém prohrál s jiným španělským celkem, Atléticem Madrid. Athletic Bilbao se díky vynikajícím výkonům v celém ročníku Evropské ligy zapsal do povědomí fotbalových příznivců celé Evropy a při své cestě do finále dokázal vyřadit věhlasné a kvalitní kluby, mezi kterými byl anglický Manchester United, německé Schalke 04 nebo portugalský Sporting Lisabon. Bilbao se kromě solidních výkonů v domácích i evropských klubových soutěžích může pochlubit i stabilní ekonomickou situací, kterou se klubu daří držet především díky výchově vlastních hráčů v mládežnických akademiích, namísto investic do nákladných posil. Athletic Bilbao je podle průzkumu Mezinárodního centra pro sportovní studia (CIES) v současné době klubem, který má na soupisce prvního týmu vůbec nejvíce odchovanců. V sezoně 2012/2013 obsahovala soupiska Athleticu hned 16 takových fotbalistů (<http://www.transfermarkt.co.uk/>, 2008-2013).

4.2 KLUBY S FILOZOFÍ BUDOVÁNÍ TÝMU ZALOŽENOU NA INVESTICÍCH DO HRÁČSKÝCH POSIL

4.2.1 CHELSEA FC

Fotbalový klub, jenž byl založen roku 1905, sídlící ve Fulhamu, v jihozápadní části Londýna. Svá domácí utkání hraje po celou dobu své existence na tradičním stadionu Stamford Bridge, který prošel rozsáhlou rekonstrukcí v 90. letech minulého století a v současné době patří k nejlepším v Anglii. Fotbalová Chelsea prošla v 70. letech 20. století velkou krizí, čelila vysokým dluhům a ocitla se na hranici zániku. Klub zachránil až

nový majitel Ken Bates, který začal v 80. letech s postupnou restrukturalizací a nakonec se mu podařilo vrátit Chelsea mezi elitu. V 90. letech investoval Bates značné prostředky do hráčských posil s vidinou zisku trofejí a návratu vložených peněz, to se však nepodařilo, finance Batesovi došly, a tak se v červnu roku 2003 stal většinovým vlastníkem klubu Rus Roman Abramovič, podnikatel v ropném průmyslu a jeden z nejbohatších lidí Evropy (<https://en.wikipedia.org>, 2013).

CHELSEA A ROMAN ABRAMOVIČ

Ruský miliardář Roman Abramovič se rozhodl koupit většinový podíl v zadlužené Chelsea roku 2003 a ihned oznámil, že má v plánu z londýnského klubu vytvořit jeden z nejlepších celků světa. Svá slova dodržel a během sezony 2003/2004 investoval do hráčských posil 153 milionů liber, což znamenalo, že Chelsea kompletně přebudovala tým a stala se jedním z favoritů anglické nejvyšší soutěže. Vysoké finanční investice do kvalitních hráčů a manažerů Chelsea brzy zařadily mezi anglickou i evropskou fotbalovou elitu. V sezoně 1954/1955 se týmu podařilo po rovných 50 letech vyhrát nejvyšší anglickou soutěž, Premier League. Od této sezony až po současnost Chelsea obsazuje každoročně čelní příčky v lize a úspěchy slaví také na mezinárodní scéně. V sezoně 2011/2012 klub získal historicky nejcennější titul, a to díky vítězství ve finále Ligy mistrů UEFA nad Bayernem Mnichov. V současné době se snaží Abramovič investice do hráčských posil omezit a dovést klub k finanční soběstačnosti. Odchovanci mají v Chelsea ale stále minimální šanci prosadit se v prvním týmu. Podle průzkumu provedeného Mezinárodním centrem pro sportovní studie (CIES) v roce 2012, se do kádru prvního týmu dostalo jen 9 % hráčů z mládežnických výběrů (www.sport.lidovky.cz, 2013).

Zajímavým faktem je, že za éry Romana Abramoviče se v Chelsea za 10 let vyměnil manažer již desetkrát, což je oproti klubům s tradiční filozofií budování týmu, jako jsou FC Barcelona, Arsenal FC a Ajax Amsterdam, výrazně vyšší počet. Tento fakt je dán velmi výrazným tlakem na osobu manažera ze strany majitele klubu. Abramovič vynaloží značné finanční prostředky na získání schopného manažera, nabídne mu lukrativní kontrakt a očekává okamžité výsledky. Když se očekávání nenaplní, neváhá a kouče odvolá, aniž by mu dal čas na aklimatizaci. Právě častá výměna trenérů může být důvodem, proč Chelsea nezískala mnohem více trofejí. Je pravděpodobné, že kdyby měl Abramovič větší trpělivost a nechal trenéra s týmem pracovat dlouhodobě, slavil by větší úspěchy.

NEJVĚTŠÍ PŘESTUPY DO CHELSEA V LETECH 2003 – 2013

Hernan Crespo – r. 2003, 23¹ milionů liber.

Jeden z prvních vynikajících hráčů, které do Chelsea Abramovičovi miliony přilákaly. Po přestupu z Interu Milán odváděl stabilní výkony, bohužel si příliš nerozuměl s trenérem Mourinhem. Po dvou sezonách, proložených rokem v AC Milán, se vrací do Itálie.

Didier Drogba – r. 2004, 32 milionů liber.

Útočník z Pobřeží slonoviny, kterého Abramovič koupil z francouzského Marseille, se ukázal jako jeden z nejlepších nákupů Chelsea. Didier Drogba si vydobyl stabilní místo v základní sestavě a během svého působení v modrém dresu dokázal vyhrát Premier League, anglický ligový pohár Carling Cup i Ligu mistrů UEFA.

Andrej Ševčenko – r. 2006, 40 milionů liber.

Ukrajinský útočník přišel do Chelsea v roce 2006 z AC Milán s vizitkou elitního střelce a držitele Zlatého míče pro rok 2004, v Londýně se ale neprosadil a vstřelil ve 48 ligových utkáních pouhých 9 branek.

Fernando Torres – r. 2011, 51 milionů liber.

Španělský útočník přišel do Chelsea z Liverpoolu za historicky nejvyšší částku za přestup hráče mezi anglickými kluby. Abramovič si od Torrese sliboval výrazné zvýšení útočné síly, Torres však zatím velké očekávání ani zdaleka nenaplnuje a obchod se jeví jako nezdařilý.

Eden Hazard – r. 2012, 35 milionů liber.

Teprve dvaadvacetiletý belgický záložník, jehož přednostmi jsou rychlost, obratnost a dokonalá kontrola míče spojená s přesnou střelbou, přestoupil do Chelsea z francouzského Lille OSC, kde patřil i přes svůj nízký věk k oporám týmu a 2x po sobě byl dokonce vyhlášen nejlepším hráčem francouzské ligy.

4.2.2 MANCHESTER CITY FC

Anglický fotbalový klub, který byl založen v r. 1880. Nejslavnějším obdobím historie Citizens, jak je klub nazýván, byl přelom 60. a 70. let minulého století, kdy dokázal získat vítězství ve třech nejprestižnějších domácích soutěžích, tj. anglické lize, FA Cupu a ligovém poháru Carling Cup. Klubu se podařilo zvítězit i na mezinárodní scéně, když vyhrál Pohár vítězů pohárů, předchůdce dnešní Evropské ligy UEFA. V 90. letech

¹ Zdroj všech přestupových částek: (www.transfermarkt.com.uk, 2003-2013)

zažil klub výrazný úpadek, jednu sezonu dokonce strávil až ve třetí nejvyšší soutěži. Po návratu do Premier League v roce 2000 patřil Manchester City mezi průměrné anglické kluby, což se změnilo příchodem nových majitelů v roce 2008. Vlastníkem se stala společnost sídlící ve Spojených arabských emirátech, Abu Dhabi United Group, která patří Sulaiman Al – Fahimu a Khaldoon Al Mubarakovi. S příchodem Abu Dhabi United Group přišlo do klubu obrovské bohatství a prakticky neomezené prostředky na nákup drahých posil, což se začalo projevovat ihned v první sezoně, kdy do klubu za značné částky začali přicházet kvalitní hráči z věhlasných klubů. Jen za první dva roky investoval klub do hráčských posil více než 328 milionů liber (www.transfermarkt.com.uk, 2008-2010), díky čemuž se stal ze City jeden z nejkvalitnějších týmů Anglie a v roce 2012 přišel první velký úspěch v podobě vítězství v Premier League a díky němu i kvalifikace do úvodní fáze nejlepší mezinárodní klubové soutěže současnosti, Ligy mistrů UEFA. V současné době je v kádru prvního týmu pouze naprostý zlomek odchovanců klubu, jejich místo zabraly drahé posily, které přišly do týmu v posledních čtyřech letech.

NEJVĚTŠÍ PŘESTUPY DO MANCHESTERU CITY V LETECH 2008 – 2013

Robinho – r. 2008, 38² milionů liber.

Brazilský útočník, jeden z největších světových talentů své doby. Do Manchesteru City přišel z Realu Madrid za tehdy rekordní částku. Měl se stát hlavním útočným esem týmu, bohužel si ale nedokázal udržet stabilní výkonnost a v roce 2012 odešel do AC Milán.

Carlos Tévez – r. 2009, 25 milionů liber.

Argentinský útočník, nejlepší fotbalista Jižní Ameriky let 2003 – 2005. Tevez je výjimečný unikátním tahem na branku, rychlostí a bojovností, přišel do klubu po neshodách ve svém bývalém působišti, Manchesteru United, největším městském rivalovi. Ihned po svém příchodu se stal jedním ze základních pilířů sestavy a na hřišti obvykle odvádí vynikající práci, ze které těží celý tým.

Mario Balotelli, r. 2010, 26 milionů liber.

Útočník italské národnosti, avšak s kořeny v africké Ghaně. Balotelli je jedním z nejtalentovanějších útočníků současnosti, přes svůj nízký věk je mimořádně fyzicky vyspělý a jeho doménou je síla v osobních soubojích. Kvůli problémům s disciplínou,

² Zdroj všech přestupových částek: (<http://www.transfermarkt.co.uk/>, 2008-2013)

životosprávou a neshodám s trenérem se nikdy natrvalo neprosadil do základní sestavy a proto v roce 2010 odchází do AC Milán.

Sergio Agüero, r. 2011, 39 milionů liber.

Agüero přestoupil do Manchesteru City ze španělského Atlético Madrid, kde patřil k největším oporám mužstva. Stále relativně mladý, pětadvacetiletý útočník zatím nenašel optimální výkonnost, často střídá skvělé zápasy se slabšími. Pakliže se ve velké konkurenci útočníků v týmu prosadí natrvalo do základní sestavy, má potenciál k tomu, být jedním z nejlepších hráčů Premier League.

Samir Nasri, r. 2011, 24 milionů liber.

Francouzský reprezentant, ofenzivně laděný záložník, odchovanec Olympique Marseille. Nasri přestoupil do Manchesteru z Arsenalu, což mu příznivci jeho bývalého klubu dodnes nemohou zapomenout. Nicméně v dresu City začal ihned po svém příchodu odvádět kvalitní práci, připisuje si mnoho gólových asistencí a pro tým je přínosem.

4.2.3 PARIS SAINT-GERMAIN FC

Nejslavnější pařížský profesionální fotbalový klub, který svá domácí utkání hraje na národním stadionu francouzské reprezentace, Parku princů (Parc des Princes). Paris Saint-Germain vznikl relativně nedávno, v roce 1970, a to dohodou dvou pařížských klubů, Paris FC a Stade Saint-Germain, za účelem vytvoření špičkového týmu, který bude mít ambice získat prvoligový titul. Nejvyšší francouzskou soutěž Ligue 1 hraje PSG od roku 1974 a je od té doby se mezi elitou udržel. Po úspěšných 90. letech 20. století, kdy klub dokázal v sezoně 1993/1994 získat ligový titul a o dva roky později dokonce Pohár vítězů pohárů, přišlo výsledkově slabší období první dekády 21. století, ve kterém klub slavil úspěchy pouze v domácím poháru, na ligový titul však dosáhnout nedokázal. K výraznému převratu došlo v roce 2011, kdy většinový podíl v klubu odkoupila katarská společnost Qatar Sports Investments. Ihned po příchodu této velmi movité společnosti bylo jasné, že z Paris Saint-Germain se tímto stane nejbohatší klub Francie a zároveň jeden z nejbohatších klubů současné evropské fotbalové scény. Díky nákladným investicím do kvalitních hráčů se zkušenostmi z nejkvalitnějších evropských soutěží se během dvou sezón podařilo pařížskému celku zařadit mezi největší aspiranty na titul v Ligue 1, což se potvrdilo v sezoně 2012/2013, kdy Paris Saint-Germain po devatenácti letech dokázal získat kýžený titul. Progres, co se týče výkonů i výsledků týmu, je evidentní, Pařížané se ve stejné sezoně kvalifikovali i do nejkvalitnější evropské klubové mezinárodní soutěže, Ligy mistrů UEFA, kde byli vyřazeni až v osmifinále Barcelonou, a tudíž prokázali dobrou

konkurenceschopnost v konfrontaci s nejlepšími kluby z celé Evropy. Současný klub Paris Saint-Germain se stal klenotem francouzského fotbalu, bohatí majitelé přivádějí fotbalisty zvučných jmen, angažují světoznámé manažery a předvádějí výborné výkony. Obliba klubu u Francouzů je vysoká, poslední průzkumy uvádějí, že Paris Saint-Germain je druhým nejpopulárnějším profesionálním fotbalovým klubem Francie, po Olympique Marseille. Dá se očekávat, že díky rostoucímu renomé se bude nadále rozšiřovat i fanouškovská základna klubu.

NEJVĚTŠÍ PŘESTUPY DO PARIS SAINT-GERMAIN V LETECH 2011-2013

Javier Pastore – r. 2011, 37³ milionů liber.

Talentovaný argentinský ofenzivní záložník přišel do Paris Saint-Germain z italského Palerma s pověstí jednoho z nejnadějnějších fotbalistů světa. V průběhu působení v pařížském klubu zatím nedokázal podávat stabilně výkony, které se od něj očekávaly, trenér Carlo Ancelotti v jednom z rozhovorů pro média uvedl, že hráč trpí nedostatkem sebevědomí.

Thiago Silva – r. 2012, 37 milionů liber.

Brazilský reprezentant nastupující na postu středního obránce se zkušenostmi z národního mužstva je odborníky právem považován za jednoho z nejlepších stoperů současnosti. Do pařížského klubu přišel z italského celku AC Milán, který se potýkal s finančními problémy, a proto musel Silvu prodat i přesto, že patřil k největším oporám týmu. Thiago Silva se rychle začlenil do týmu a často se objevuje na hřišti s kapitánskou páskou.

Zlatan Ibrahimovič – r. 2012, 18 milionů liber.

Ibrahimovič přestoupil do Paris Saint-Germain z AC Milán ve stejné době jako Thiago Silva, tedy v době, kdy se italský klub ocitl ve finanční tísní. Švédský útočník bosensko-chorvatského původu nasbíral mnoho cenných zkušeností ve slavných evropských velkoklubech, postupně prošel celky Ajax Amsterdam, Juventus Turín, Inter Milán, FC Barcelona a AC Milán. Ve vrcholném evropském fotbalu se pohybuje již od roku 2001, kdy jako dvacetiletý přestoupil do Ajaxu Amsterdam, který z něj vychoval špičkového útočníka. Tuto pověst potvrzuje i v Ligue 1, v sezoně 2012/2013 se stal nejlepším střelcem ligy s 30 brankami.

³ Zdroj všech přestupových částek: (www.transfermarkt.com.uk, 2011-2013)

Ezequiel Lavezzi, r. 2012, 23 milionů liber.

Argentinský reprezentační záložník či útočník, vyhlášený vynikající kontrolou míče, rychlostí a fyzickou kondicí. Lavezzi přestoupil z italského klubu SSC Neapol, v němž se výraznou měrou podílel na vzestupu tohoto celku v posledních letech. V Paříži působí teprve rok, tudíž se dá očekávat, že až v následující sezoně již bude plně aklimatizovaný na nové prostředí a spoluhráče a začne předvádět výkony, které se od něj očekávají.

David Beckham, r. 2013, jako volný hráč (zdarma).

Anglická fotbalová hrající legenda, vyhlášená precizně zahrávanými přímými kopy a přesnými centry, se do PSG stěhovala po pětiletém působení v americké Major League Soccer, kde oblékal dres Los Angeles Galaxy. I přes Beckhamův fotbalově pokročilý věk se očekávalo, že bude pro tým platnou posilou. Postupem času se ukázalo, že Beckham už je přeci jen za zenitem své bohaté kariéry a je jasné, že od Paris Saint-Germain bylo angažování anglického záložníka především vynikajícím marketingovým tahem, který rozšířil povědomí o klubu jak ve Francii, tak i v zahraničí. Po skončení ligové sezony 2012/2013 a zisku mistrovského titulu se David Beckham rozhodl ukončit svou fotbalovou kariéru.

4.2.4 ANŽI MACHAČKALA

Poslední z klubů, které se do povědomí fotbalové veřejnosti dostaly až v posledních letech díky vysokým investicím do vynikajících a slavných hráčů a angažování známých, zkušených trenérů. Anži Machačkala, klub sídlící v hlavním městě Dagestánu, nejjihnější autonomní republice Ruské federace, byl založen v roce 1991. V letech 1999 klub zvítězil v První divizi, druhé nejvyšší ruské soutěži, a následující 3 sezony Anži hrálo nejvyšší ruskou klubovou soutěž, Premier League. Nejlepším výsledkem bylo čtvrté místo ze sezony 1999/2000. Po sestupu v roce 2002 přišlo 7 sezon v První divizi a návrat mezi elitu se Machačkale podařil až v roce 2009 (<https://en.wikipedia.org>, 2012). Nová éra klubu přišla v roce 2011, kdy klub získal ruský miliardář Suleyman Kerimov, úspěšný podnikatel a investor, který se v Dagestánu narodil i studoval. Kerimov investoval značné prostředky za účelem zkvalitnění hráčského kádru, zároveň se mu v roce 2012 podařilo angažovat slavného nizozemského kouče Guuse Hiddinka, považovaného za jednoho z nejkvalitnějších manažerů své generace. Výsledky se dostavily prakticky okamžitě, sezonu 2011/2012 klub zakončil na 5. místě ruské Premier League a dokázal se kvalifikovat i do Evropské ligy UEFA pro následující sezonu. Sezona

2012/2013 byla vůbec nejúspěšnější v historii klubu, Anži Machačkala se umístila na 3. místě domácí nejvyšší soutěže a zároveň svou kvalitu potvrdila i na mezinárodní úrovni, kde byla vyřazena až v osmifinále Evropské ligy UEFA po dramatickém souboji s anglickým klubem Newcastle United.

NEJVĚTŠÍ PŘESTUPY DO ANŽI MACHAČKALA V LETECH 2011-2013

Roberto Carlos, r. 2011, jako volný hráč (zdarma).

Slavný brazilský obránce s bohatými zkušenostmi z italské, španělské, turecké a brazilské nejvyšší soutěže přišel do Machačkaly z celku Sport Club Corinthians Paulista. V klubu působil nejprve jako hráč, následně jako člen realizačního týmu.

Samuel Eto'ó, r. 2011, 24⁴ milionů liber.

Kamerunský útočník, který se proslavil svým působením ve španělském celku FC Barcelona, se kterým dokázal získat 3 tituly v Primera divisió a 2 v Lize mistrů UEFA. Do Machačkaly přišel z italského Interu Milán a stal se největší hvězdou klubu. V současné době je Samuel Eto'ó nejlépe placeným fotbalovým hráčem světa, ročně si přijde na 20 milionů eur za rok, což je více než 500 milionů Kč.

Willian, r. 2013, 31 milionů liber.

Čtyřicetiletý brazilský ofenzivní záložník, který už má na svém kontě i několik startů v reprezentačním A - týmu. Willian přestoupil do Machačkaly z ukrajinského celku Šachtar Doněck, kde působil v letech 2007-2013 a stal se jednou z největších opor klubu, který patřil v posledních letech k pravidelným účastníkům Ligy mistrů UEFA. Suleyman Kerimov od této vysoké finanční investice očekává především zvýšení útočné síly dagestánského mužstva hrajícího v současné době nejvyšší ruskou fotbalovou soutěž.

⁴ Zdroj všech přestupových částek: (www.transfermarkt.com.uk, 2011-2013)

5 VÝSLEDKY A DISKUZE

5.1 KOMPARACE FINANČNÍ BILANCE ZA NÁKUP A PRODEJ HRÁČŮ V POSLEDNÍCH PĚTI SOUTĚŽNÍCH ROČNÍCÍCH

Jako ukazatel výrazných rozdílů mezi kluby vyznávajícími tradiční filozofii budování týmu na jedné straně a kluby, které budují tým druhým způsobem, tudíž vyznávají filozofii budování týmu založenou na vysokých investicích do nákladných hráčských posil, může posloužit statistika udávající výsledky hospodaření na trhu s hráči. V následující statistice jsou uvedeny náklady na nákup hráčů z jiných klubů, tržby z prodeje fotbalistů a následně celková bilance, se kterou každý z vybraných klubů hospodařil na hráčském trhu. Tabulka vždy obsahuje údaje za jednotlivou sezonu, ve spodní části je potom uvedena celková částka, kterou celek vykázal za posledních pět uplynulých sezon.

5.1.1 KLUBY S TRADIČNÍ FILOZOFIÍ BUDOVÁNÍ TÝMU

Poznámka: Částky jsou uvedeny v britských librách.

Zdroj všech částek: (<http://www.transfermarkt.co.uk/>, 2008-2013)

FC BARCELONA

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	84 480 000	48 787 200	-35 692 800
2009/2010	99 440 000	21 560 000	-77 880 000
2010/2011	63 800 000	46 376 000	-17 424 000
2011/2012	52 800 000	41 316 000	-11 484 000
2012/2013	29 040 000	440 000	-28 600 000
Celkem	329 560 000	158 479 200	-171 080 800

Tabulka 1 Finanční bilance FC Barcelona

ARSENAL FC

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	35 332 000	22 704 000	-12 628 000
2009/2010	10 560 000	41 976 000	31 416 000
2010/2011	20 240 000	8 096 000	-12 144 000
2011/2012	57 618 000	68 895 000	11 277 000
2012/2013	46 640 000	50 116 000	3 476 000
Celkem	170 390 000	191 787 000	21 397 000

Tabulka 2 Finanční bilance Arsenal FC

AJAX AMSTERDAM

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	30 140 000	33 308 000	3 168 000
2009/2010	10 560 000	11 563 000	1 003 000
2010/2011	4 400 000	25 525 000	21 120 000
2011/2012	11 682 000	11 110 000	-572 000
2012/2013	5 104 000	28 820 000	23 716 000
Celkem	61 886 000	110 326 000	48 435 000

Tabulka 3 Finanční bilance Ajax Amsterdam

ATHLETIC BILBAO

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	264 000	5 280 000	5 016 000
2009/2010	2 068 000	0	-2 068 000
2010/2011	2 393 000	0	-2 393 000
2011/2012	6 600 000	0	-6 600 000
2012/2013	2 200 000	35 200 000	33 000 000
Celkem	13 525 000	40 480 000	26 955 000

Tabulka 4 Finanční bilance Athletic Bilbao

5.1.2 KLUBY S FILOZOFIÍ ZALOŽENOU NA INVESTICÍCH DO HRÁČSKÝCH POSIL

CHELSEA FC

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	26 840 000	38 764 000	11 924 000
2009/2010	26 400 000	3 445 000	-22 954 000
2010/2011	111 320 000	14 520 000	-96 800 000
2011/2012	91 388 000	27 139 000	-64 248 000
2012/2013	101 376 000	22 396 000	-78 980 000
Celkem	357 324 000	106 264 000	-251 058 000

Tabulka 5 Finanční bilance Chelsea FC

MANCHESTER CITY FC

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	138 468 000	23 430 000	-115 038 000
2009/2010	129 624 000	27 236 000	-102 388 000
2010/2011	160 556 000	33 095 000	-127 460 000
2011/2012	83 454 000	26 136 000	-57 318 000
2012/2013	54 516 000	38 984 000	-15 532 000
Celkem	566 618 000	148 881 000	-417 736 000

Tabulka 6 Finanční bilance Manchester City FC

PARIS SAINT-GERMAIN

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	9 240 000	19 140 000	9 900 000
2009/2010	13 640 000	5 544 000	-8 096 000
2010/2011	7 920 000	6 160 000	-1 760 000
2011/2012 ⁵	93 368 000	9 064 000	-84 304 000
2012/2013	129 360 000	2 420 000	-126 940 000
Celkem	253 528 000	42 328 000	-211 200 000

Tabulka 7 Finanční bilance Paris Saint-Germain

⁵ Modře jsou označeny ročníky, kdy byl klub ve vlastnictví nových majitelů.

ANŽI MACHAČKALA

Ročník	Náklady na nákup hráčů	Tržby za prodej hráčů	Celková bilance
2008/2009	0	26 400	26 400
2009/2010	484 000	0	-484 000
2010/2011	27 456 000	0	-27 456 000
2011/2012 ⁶	74 008 000	22 880 000	-51 128 000
2012/2013	59 752 000	14 080 000	-45 672 000
Celkem	161 700 000	36 986 400	-124 713 600

Tabulka 8 Finanční bilance Anži Machačkala

5.1.3 POŘADÍ KLUBŮ PODLE CELKOVÉ FINANČNÍ BILANCE ZA NÁKUP A PRODEJ HRÁČŮ:

Název klubu	Celková bilance
Ajax Amsterdam	48 435 000
Athletic Bilbao	26 955 000
Arsenal FC	21 397 000
Anži Machačkala	-124 713 600
FC Barcelona	-171 080 800
Paris Saint Germain	-211 200 000
Chelsea FC	-251 058 000
Manchester City FC	-417 736 000

Tabulka 9 Pořadí klubů podle finanční bilance

Z údajů uvedených v tabulce výše je jednoznačné, že nejlepší finanční bilanci, co se týče prostředků vynaložených na nákup hráčů a tržeb z prodeje hráčů, má nizozemský klub Ajax Amsterdam, který v posledních letech evidentně směřuje výchovu mladých hráčů k jejich následnému prodeji do kvalitnějších celků. Tento fakt se na jedné straně odráží v solidní ekonomické situaci klubu, na straně druhé je velmi pravděpodobné, že po sportovní stránce tato filozofie není výhodná, protože brání Ajaxu dostat se mezi absolutní špičku evropských celků.

Za Ajaxem Amsterdam se umístil španělský Athletic Bilbao, který je v posledních pěti letech v zisku, co se týče hráčských transakcí, téměř 27 milionů britských liber. Tento

⁶ Modře jsou označeny ročníky, kdy byl klub ve vlastnictví nových majitelů.

výsledek je dán hlavně faktem, že Bilbao prakticky vůbec nepřivádí dospělé posily z jiných klubů. První tým je složen téměř kompletně z odchovanců a hráči, kteří do klubu přijdou, jsou obvykle ještě v juniorském věku, tudíž za ně Athletic neplatí výrazné sumy.

Třetí příčku v této statistice obsadil Arsenal FC, stejně jako předchozí dva předešlé kluby zástupce tradiční filozofie budování týmu, na základě výchovy mladých fotbalistů. Fakt, že Arsenal vykazuje zisky díky prodeji hráčů, je zásluhou především vynikající práce manažera Arsene Wengera, který během svého působení na lavičce Arsenalu prokázal dokonalý cit pro nákup a prodej hráčů a zároveň strategické myšlení při analýze přestupového trhu.

Za Arsenalem se umístil dagestánský klub Anži Machačkala, hrající ruskou nejvyšší soutěž. Ztráta téměř 125 milionů liber je dána tím, že klub je ve vlastnictví ruského milionáře Sulejmana Kerimova teprve dva roky, po jejichž dobu začal mohutně investovat do nákladných posil hráčského kádrů. V následujících letech se dá předpokládat, že investice, a tím pádem i ztráta ve finanční bilanci, bude výrazně narůstat.

FC Barcelona na pátém místě, se ztrátou převyšující 170 milionů liber, se umístila nejhůře ze všech klubů vyznávajících tzv. tradiční filozofii budování týmu, zaměřenou na výchovu vlastních hráčů v mládežnické akademii. Tato ztráta je výrazná hlavně kvůli sezoně 2009/2010, kdy Barcelona uskutečnila několik nákladných investic do posílení kádrů z cizích zdrojů. Zároveň je třeba zdůraznit, že tato, a především potom předcházející sezona byla z výsledkového hlediska jednou z nejúspěšnějších v historii klubu. Klub vydělal značné finanční prostředky díky zisku několika trofejí, proto se dá předpokládat, že významnou část peněz, které vedení klubu investovalo, se Barceloně podařilo vydělat. Celková ztráta tedy zřejmě není tak vysoká.

Paris Saint-Germain, stejně jako další dva kluby, které skončily za ním, jsou celky patřící do kategorie zahrnující kluby s filozofií budování týmu založenou především na nákupu hráčů z jiných klubů, než na výchově fotbalistů z vlastních zdrojů. I u pařížského celku je zřejmý rozdíl mezi sezonami 2010/2011 a 2011/2012, kdy do klubu přišli movití katarští majitelé.

Předposlední příčku obsadila londýnská Chelsea FC, vlastněná ruským milionářem Romanem Abramovičem. Investice Chelsea v posledních pěti letech, i přes fakt, že stále vykazuje výraznou bilanční ztrátu, nejsou tak extrémně vysoké, jako po roce 2003, kdy se Abramovič stal většinovým vlastníkem klubu. Právě v sezoně 2003/2004 zaznamenala

Chelsea vůbec nejvyšší celkovou bilanční ztrátu, co se týče nákladů na nákup/tržeb za prodej hráčů, která činila více než 150 milionů britských liber.

Vůbec poslední místo mezi vybranými profesionálními fotbalovými kluby, které jsem zařadil do statistik, obsadil Manchester City FC, který v posledních pěti sezonách vykázal ztrátu ve statistice hráčských transakcí, která dosáhla výše téměř 418 milionů liber. Právě v předešlých pěti letech došlo ke kompletní přeměně kádru, díky nákladným nákupům arabských vlastníků ze společnosti Abu Dhabi United Group, která se v roce 2008 stala vlastníkem anglického klubu a rozhodla se do týmu investovat značné finanční prostředky.

5.2 KOMPARACE VYBRANÝCH KLUBŮ Z HLEDISKA EFEKTIVITY V POSLEDNÍCH PĚTI SOUTĚŽNÍCH ROČNÍCÍCH

Následující statistiky ukazují výsledky vybraných fotbalových celků jak v domácích soutěžích, tak na mezinárodní klubové scéně. Díky této statistice zjistíme, jak si stojí kluby s tradiční filozofií budování fotbalového týmu v konfrontaci s kluby vlastněnými bohatými majiteli, které budují tým nákladnějším způsobem, tzn. investicemi do hráčských posil z jiných fotbalových klubů. Každému z vybraných klubů jsem na základě jeho efektivity v dané soutěži přidělil určitý počet bodů. Podle počtu získaných bodů jsou vybrané profesionální fotbalové kluby následně seřazeny. Je jisté, že má bodovací škála není stoprocentně průkazná, neboť v mé práci jsou zastoupeny profesionální fotbalové kluby hrající pět různých evropských nejvyšších soutěží, které mají různou kvalitu a vyrovnanost. Přesto věřím, že tato statistika pomůže nastínit výkonnost vybraných fotbalových klubů z obou čtyřčlenných zkoumaných skupin a vliv nákladů na nákup hráčů v souvislosti s dosaženými výsledky v domácích i mezinárodních soutěžích.

Soutěž	Umístění	Počet bodů
Domácí liga	1. místo	5
	2. místo	4
	3. místo	3
	4. místo	2
	5. místo	1
Evropská liga	1. místo	6
	2. místo	4
	semifinále	2
	čtvrtfinále	1
Liga mistrů	1. místo	10
	2. místo	8
	semifinále	6
	čtvrtfinále	3

Tabulka 10 Bodování efektivity

5.2.1 KLUBY S TRADIČNÍ FILOZOFIÍ BUDOVÁNÍ TÝMU

Zdroje: (<http://www.transfermarkt.co.uk/>, 2008-2013)

(www.uefa.com, 2008-2013)

FC BARCELONA

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	1. místo	5	LM – 1. místo	10
2009/2010	1. místo	5	LM – semifinále	6
2010/2011	1. místo	5	LM - 1. místo	10
2011/2012	2. místo	4	LM – semifinále	6
2012/2013	1. místo	5	LM – semifinále	6

Tabulka 11 Efektivita FC Barcelona

Celkový počet bodů: 62

Barcelonský klub v posledních pěti sezonách pravidelně potvrzoval, že právem patří mezi absolutní evropskou elitu, co se týče výkonů i výsledků. V nejvyšší španělské soutěži, Primera division, dominoval ve čtyřech z pěti předchozích ligových ročníků, pouze jednou, v sezoně 2011/2012 se umístil na druhé příčce za svým největším rivalem, Realem Madrid. V posledních letech bývá elitní španělská liga kritizována pro značnou kvalitativní nerovnováhu mezi touto dvojicí nejslavnějších a nejúspěšnějších celků a ostatními kluby, které mají minimální šanci Realu Madrid a FC Barceloně konkurovat.

Na evropské scéně se klubu v uplynulých pěti sezonách dařilo skvěle, FC Barcelona se každý rok řadila mezi největší kandidáty na získání nejprestižnější klubové mezinárodní evropské soutěže, Ligy Mistrů UEFA. Ve dvou případech se katalánskému klubu podařilo zvítězit, konkurence špičkových klubů ze všech evropských soutěží je ale nesmírná, a tak se ani Barceloně, stejně jako doposud žádnému klubu historie Ligy mistrů UEFA, nepodařilo titul obhájit. Ve všech pěti sezonách od roku 2008 do roku 2013 se klub dostal mezi nejlepší čtyři celky Evropy, což svědčí o stabilní výkonnosti a vysoké kvalitě.

Díky produkci vlastních odchovanců v domácí mládežnické akademii a dlouhodobě kvalitnímu skautingu se dá očekávat, že Barcelona nebude mít v budoucích letech nouzi o kvalitní hráče, kteří budou mít šanci se uplatnit i na mezinárodní klubové scéně v konfrontaci s nejlepšími celky všech evropských soutěží, a proto se pravděpodobně udrží mezi nejužší špičkou, mezi profesionálními fotbalovými kluby.

ARSENAL FC

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	4. místo	2	LM – semifinále	6
2009/2010	3. místo	3	LM – čtvrtfinále	3
2010/2011	4. místo	2	LM - čtvrtfinále	3
2011/2012	3. místo	3	LM – osmifinále	0
2012/2013	4. místo	2	LM – osmifinále	0

Tabulka 12 Efektivita Arsenal FC

Celkový počet bodů: 24

Londýnský Arsenal FC patří dlouhodobě mezi nejkvalitnější anglické kluby, i přes fakt, že často nastupuje s velmi mladým týmem složeným z hráčů, které si Arséné Wenger vytipoval již v útlém věku a snaží se jim dávat prostor i v důležitých zápasech, aby získali cenné zkušenosti. V posledních pěti sezonách se Arsenalu nepodařilo umístění v domácí Premier League umístit lépe, než na třetím místě, což nahrává kritikům Wengerovi filozofie budování týmu, kteří argumentují právě faktem, že v posledních letech Arsenal nezískává cenné trofeje, jelikož nemá ve svém středu dostatek zkušených hráčů.

Arsenal FC patří mezi pravidelné účastníky Ligy Mistrů UEFA, kde se mu v posledních pěti uplynulých sezonách vždy podařilo postoupit ze základní skupiny, avšak na semifinále celek vedený francouzským manažerem dokázal dosáhnout naposledy v sezoně 2008/2009, od té doby se mu nedaří prosadit mezi nejužší špičku mezi evropskými profesionálními kluby.

AJAX AMSTERDAM

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	3. místo	3	EL – osmifinále	0
2009/2010	2. místo	4	EL – osmifinále	0
2010/2011	1. místo	5	LM – základní skupina	0
2011/2012	1. místo	5	LM – základní skupina	0
2012/2013	1. místo	5	LM – základní skupina	0

Tabulka 13 Efektivita Ajax Amsterdam

Celkový počet bodů: 22

Ajax Amsterdam se řadí dlouhodobě mezi nejlepší nizozemské kluby, což potvrzoval i v předchozích pěti sezonách nejvyšší domácí soutěže, Eredivise. V posledních třech sezonách se klubu podařilo získat tři domácí tituly v řadě, čímž si vydobyl současné výsadní postavení na domácí scéně, o které v poslední době soupeřil především s jiným slavným klubem, PSV Eindhoven.

V mezinárodních evropských klubových soutěžích se Ajaxu nedaří navázat na úspěchy z 90. let, kdy slavil v sezoně 1994/1995 dokonce vítězství v Lize mistrů UEFA. V posledních pěti sezonách se dvakrát účastnil Evropské Ligy UEFA, kde vždy vypadl v osmifinále a třikrát se Ajax kvalifikoval do základní skupiny Ligy mistrů, ze které se mu ale ani jednou nepodařilo postoupit. Tento fakt je samozřejmě důvodem pro řadu kritiků, kteří amsterdamskou filozofii budování týmu odsuzují. Stejně tak i někteří příznivci Ajaxu nesouhlasí s přestupovou politikou klubu, která je založena na prodeji odchovanců.

ATHLETIC BILBAO

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	13. místo	0	-	0
2009/2010	8. místo	0	EL – osmifinále	0
2010/2011	5. místo	1	-	0
2011/2012	10. místo	0	EL – 2. místo	4
2012/2013	12. místo	0	EL – základní skupina	0

Tabulka 14 Efektivita Athletic Bilbao

Celkový počet bodů: 5

Athletic Bilbao je klubem, který patří mezi stálé účastníky nejvyšší španělské soutěže, Primera Division. V domácí soutěži neslavil v posledních pěti letech výraznější úspěch. V sezoně 2008/2009 dokonce skončil sezonu až na třináctém místě, naopak nejlepším umístěním bylo páté místo z ligového ročníku 2010/2011 a s ním spojená následná kvalifikace do Evropské Ligy UEFA.

Evropských pohárových soutěží se Bilbao účastnilo za posledních pět let celkem třikrát, vždy v rámci Evropské ligy UEFA, tj. druhé nejprestižnější evropské klubové soutěže. Největší úspěch Athleticu Bilbao na mezinárodní scéně posledních pěti let je jednoznačně finálová účast v sezoně 2011/2012 (www.uefa.com, 2012). Naopak v následujícím ročníku Evropské Ligy klub z Baskicka překvapivě vypadl již v základní skupině a překvapivě se mu nepodařilo navázat na kvalitní výkony a s nimi spojené výborné výsledky z předchozí sezony.

5.2.2 KLUBY S FILOZOFIÍ ZALOŽENOU NA INVESTICÍCH DO HRÁČSKÝCH POSIL

CHELSEA FC

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	3. místo	3	LM - semifinále	6
2009/2010	1. místo	5	LM – osmifinále	0
2010/2011	2. místo	4	LM - čtvrtfinále	3
2011/2012	6. místo	0	LM – 1. místo	10
2012/2013	3. místo	3	EL – 1. místo	6

Tabulka 15 Efektivita Chelsea FC

Celkový počet bodů: 40

Londýnský klub prošel po příchodu nového majitele v roce 2003 kompletní restrukturalizací a výrazným zkvalitněním kádru, díky čemuž se již v sezoně 2003/2004 zařadil mezi nejlepší celky v anglické nejvyšší soutěži, Premier League. Od té doby se mezi elitou udržel a kvalitní a vyrovnané výsledky potvrzoval i v posledních pěti sezonách, ve kterých se mu podařilo dosáhnout zisku jednoho mistrovského titulu.

Chelsea FC patří v současné době každoročně mezi kandidáty zisku nejčennější evropské klubové trofeje pro vítěze Ligy Mistrů UEFA, což se jí podařilo potvrdit v sezoně 2011/2012, kdy se konečně podařilo klubu získat tento prestižní titul. Bohatý ruský majitel, Roman Abramovič, který ihned po svém příchodu do klubu proklamoval útok na zisk titulu v Lize Mistrů, na něj čekal téměř deset let. Tato skutečnost potvrzuje, že přerod průměrného klubu v klub špičkový není otázkou několika sezon, ale že je důležité, aby se tým stabilizoval a získal zkušenosti na mezinárodní scéně.

V současné době majitel klubu Abramovič uvádí, že by se klub v příštích letech rád ve větší míře orientoval na práci s mládeží a dával více šancí vlastním odchovancům. Jedním z důvodů tohoto záměru je jistě i zájem o finanční stabilitu klubu.

MANCHESTER CITY FC

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	10. místo	0	-	0
2009/2010	5. místo	1	EL – osmičlenné	0
2010/2011	3. místo	3	-	0
2011/2012	1. místo	5	EL – 2. místo	4
2012/2013	2. místo	4	EL – základní skupina	0

Tabulka 16 Efektivita Manchester City FC

Celkový počet bodů: 17

Manchester City FC patřil k mírně nadprůměrným účastníkům nejvyšší anglické soutěže, což se změnilo příchodem arabských majitelů v roce 2011. Od té doby do týmu přišla řada hráčů té nejvyšší kvality a z Manchesteru City FC se tak stal klub s těmi nejvyššími ambicemi. V sezoně 2011/2012 dokázal celek vedený italským manažerem Robertem Mancinim získat ligový titul po dlouhých 44 letech. Poslední ročník anglické ligy ukončil Manchester City na druhém místě za městským rivalem, Manchesterem United.

Výkonnostní progres je zřetelný i na mezinárodní úrovni, kde byl anglický celek účastníkem Ligy Mistrů UEFA, kam se klub z Manchesteru v posledních dvou sezonách kvalifikoval. Manchesteru City ale zatím chybí potřebné zkušenosti, a tak se mu ani v jednom z případů nepodařilo postoupit ze základní skupiny do vyřazovacích bojů.

PARIS SAINT-GERMAIN

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	6. místo	0	EL - čtvrtfinále	1
2009/2010	13. místo	0	-	0
2010/2011	4. místo	2	EL - osmičlenné	0
2011/2012	2. místo	4	EL – základní skupina	0
2012/2013	1. místo	5	LM - čtvrtfinále	3

Tabulka 17 Efektivita Paris Saint-Germain

Celkový počet bodů: 15

Pařížský fotbalový klub Paris Saint-Germain ještě před pěti lety neměl velké ambice na získání titulu v nejvyšší francouzské soutěži, Ligue 1. Po změně majitelů a tím pádem nabytí velmi vysokých finančních prostředků se však situace diametrálně změnila, arabské majitelé přivedli do týmu velký počet hráčských posil a již v sezoně 2011/2012 byla zřejmá zvýšená kvalita, Paris Saint-Germain skončil na druhém místě. O rok později už

Pařížané slavili titul v nejvyšší soutěži a dá se předpokládat, že v následujících sezonách nebudou mít v Ligue 1 příliš silnou konkurenci.

V posledních pěti sezonách se klub čtyřikrát kvalifikoval do některé z evropských mezinárodních klubových soutěží. V letech 2008-2012 byl třikrát účastníkem Evropské Ligy UEFA, nejlépe se vedl v sezoně 2008/2009, kdy vypadl ve čtvrtfinále. Po téměř kompletní výměně hráčského kádru se v sezoně 2012/2013 pařížský celek zúčastnil Ligy mistrů UEFA, kde změnil síly s nejlepšími kluby z celé Evropy. Paris Saint-Germain prokázal vysokou kvalitu, když dokázal projít až do čtvrtfinále, kde ho zastavila španělská Barcelona.

ANŽI MACHAČKALA

Sezona	Domácí soutěž	Počet bodů	Evropské soutěže	Počet bodů
2008/2009	2. liga - 1. místo	0	-	0
2009/2010	12. místo	0	-	0
2010/2011	5. místo	1	-	0
2011/2012	8. místo	0	-	0
2012/2013	3. místo	3	EL - osmifinále	0

Tabulka 18 Efektivita Anži Machačkala

Celkový počet bodů: 4

Dagestánský klub Anži Machačkala hraje nejvyšší ruskou soutěž, Premier Ligu, po několikaleté účasti ve druhé lize teprve od roku 2009. Od té doby obsazoval poměrně solidní umístění. Kromě premiérového ročníku skončil sezonu vždy v první polovině tabulky. Po roce 2011, kdy se stal majitelem klubu bohatý podnikatel Sulejman Kerimov a přivedl do týmu několik vynikajících hráčů, došlo ke zlepšení výkonnosti i dosažených výsledků. Nejlepšího umístění za posledních pět let Anži Machačkala dosáhl v sezoně 2012/2013, kdy obsadil třetí místo tabulky.

Na mezinárodní klubové scéně zatím není Machačkala zkušeným celkem, za posledních pět ročníků se pouze jednou účastnila Evropské Ligy UEFA, kde ale dokázala držet krok s kvalitními evropskými celky, především díky zkušeným hráčům, jako je například Samuel Eto, který má zkušenosti ze zápasů na vysoké mezinárodní úrovni. Anži Machačkala dokázala bez větších problémů postoupit ze základní skupiny a byla vyřazena v osmifinále, po vyrovnaném souboji s anglickým Newcastle United.

5.2.3 POŘADÍ VYBRANÝCH KLUBŮ PODLE EFEKTIVITY

Pořadí	Název klubu	Počet bodů
1.	FC Barcelona	62
2.	Chelsea FC	40
3.	Arsenal FC	24
4.	Ajax Amsterdam	22
5.	Manchester City	17
6.	Paris Saint-Germain	15
7.	Athletic Bilbao	5
8.	Anži Machačkala	4

Tabulka 19 Pořadí klubů podle efektivity

V pořadí vybraných klubů z hlediska jejich efektivity v domácích a mezinárodních evropských klubových soutěžích se umístila na prvním místě španělská FC Barcelona, tedy klub, který je zastáncem tradiční filozofie budování týmu cestou výchovy mladých hráčů v mládežnických akademiích. Je třeba připomenout, že v mužstvu FC Barcelona působí i několik nákladných posil z jiných klubů, tudíž je tento klub jakýmsi mezičlánkem mezi oběma skupinami, což se jeví jako optimální způsob pro dosažení dobrých výsledků.

Z klubů druhé skupiny, tzn. týmů praktikujících filozofii budování týmu cestou nákladných investic do hráčských posil z jiných klubů, se v posledních pěti soutěžních ročnících vedlo anglické Chelsea FC, která těží z dlouhodobého posilování kádru díky nákupům ruského majitele klubu, Romana Abramoviče.

Na třetí příčce skončil Arsenal FC (tradiční filozofie), který prokazuje dlouhodobě stabilní, vysokou výkonnost, zásluhou kvalitní přípravy mladých hráčů a strategické práci skautů. K postupu na nejvyšší příčky však Arsenalu chybí větší zkušenost kádru.

Za Arsenalem následuje další klub ze skupiny tradičních, nizozemský Ajax Amsterdam, který sbíral body především díky výsledkům v domácí soutěži, na mezinárodní scéně se mu však v posledních ročnících příliš nedařilo obstát v konkurenci nejlepších evropských klubů.

Následující dvě místa obsadily kluby, které jsou vlastněny bohatými arabskými majiteli, Manchester City a Paris Saint-Germain. Oba celky prošly v posledních letech kompletní proměnou a zlepšené výsledky jsou zřetelné především v domácích soutěžích. V budoucnosti se dá očekávat, že budou patřit ke klubům s těmi nejvyššími ambicemi.

Athletic Bilbao, který obsadil sedmé místo, je klubem téměř výhradně složeným z vlastních odchovanců, zřejmě i proto se mu nedaří dlouhodobě obsazovat čelní příčky v domácí soutěži, zajišťující pravidelnou účast v evropských pohárech.

Poslední, osmé místo z hlediska efektivity, obsadil ruský klub Anži Machačkala, který je stále ve fázi restrukturalizace, zapříčiněné novým majitelem. Dochází k výrazným změnám v hráčském kádru a s vysokou pravděpodobností se dá očekávat, že Machačkala bude v příštích soutěžních ročnících patřit k elitním celkům ruské Premier Ligy. Díky zlepšeným výsledkům v domácí soutěži bude jistě patřit k pravidelným účastníkům mezinárodních klubových soutěží.

6 ZÁVĚR

Z výsledků komparace vybraných klubů podle finanční bilance, tzn. rozdílu mezi náklady za nákup hráčů, respektive tržbami z prodeje hráčů v posledních pěti soutěžních ročnících, je jednoznačné, že kluby s tradiční filozofií budování týmu logicky utrácejí za hráčské posily výrazně nižší částky, než kluby s filozofií založenou na investicích do nákladných hráčů z jiných klubů. Tento fakt ovšem nutně neznamená, že kluby s bohatými majiteli v čele vybudují kvalitnější a hlavně výsledkově úspěšnější hráčský kádr, než kluby prosazující filozofii tradiční. Tuto skutečnost potvrdila komparace efektivity klubů, kde není zřejmá dominance ani jedné skupiny.

Komparace výsledků vybraných fotbalových klubů dosažených v posledních pěti sezonách ukazuje, že kluby, do kterých v tomto období vstoupil bohatý majitel, prošly kompletní změnou a výsledkově si polepšili, výrazné úspěchy v podobě zisku trofejí na mezinárodní scéně jsou však reálné až v dlouhodobějším horizontu, podobně jako tomu bylo v případě Chelsea FC, která se dokázala v mezinárodních pohárových soutěžích naplno prosadit až po téměř deseti letech. Mezi kluby s tradiční filozofií budování týmu jednoznačně dosáhla nejlepších výsledků v posledních pěti sezonách španělská FC Barcelona, která i přes fakt, že více než polovinu hráčů na soupisce tvořili vlastní odchovanci, dokázala prokázat vyšší kvalitu, než bohaté kluby, které skoupili ty nejlepší hráče z ostatních týmů.

Je zřejmé, že fotbal prochází v současné době řadou změn. Postupem času jistě bude přibývat bohatých klubů, které se zařadí do stejné skupiny, jako Chelsea FC, Manchester City, Paris Saint-Germain a Anži Machačkala. Tyto kluby ještě zvýší již tak velkou konkurenci na současné evropské profesionální fotbalové scéně, což je pro všechny fotbalové příznivce dobrá zpráva, protože přibude vyrovnaných zápasů té nejvyšší úrovně. Díky příchodu bohatých majitelů do evropských fotbalových klubů se zvyšuje prestiž evropského fotbalu, který tak láká i velké množství hráčů z ostatních kontinentů, především z Jižní Ameriky, ze které zpravidla nejtalentovanější fotbalisté přicházejí do elitních evropských celků.

Negativní stránkou rychle nabytého bohatství některých evropských fotbalových klubů současné Evropy je skutečnost, že v očích mnoha odborníků nejsou uznávanými špičkovými kluby, tak, jako ty tradiční, ale jsou považovány za umělé velkokluby těžící z momentálního bohatství svého majitele. Často se potvrzuje, že tým sestavený

z největších hvězd jiných klubů, které byly zvyklé na maximální pozornost, jen velmi těžko hledá hráče, kteří přijmou svou roli v týmu. Roli, která může být najednou úplně jiná než ta, kterou zastávali ve svém bývalém působišti. Podle hodnocení některých významných přestupů do bohatých celků je jasné, že takovým způsobem byla značně přibrzděna, v mnoha případech dokonce úplně zničena slibně se rozvíjející kariéra mnoha vynikajících hráčů, kteří se po přestupu nedokázali přizpůsobit novému prostředí a nenavázali na výkony, na které byli zvyklí a které od nich noví majitelé očekávali.

Osobně doufám, že postupem času bude přibývat klubů, které se budou zaměřovat především na výchovu mladých hráčů ve vlastních fotbalových akademiích, protože je důležité, aby měli tito talentovaní fotbalisté nejen kvalitní péči, ale také vidinu možnosti nastoupit za první tým v dresu, který oblékali už od malička. Pěstování věrnosti a úctě ke svému klubu je jednou z cest, kterou by se podle mne mohl v ideálním případě současný profesionální fotbal vydat.

7 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Finanční bilance FC Barcelona	18
Tabulka 2 Finanční bilance Arsenal FC	19
Tabulka 3 Finanční bilance Ajax Amsterdam	19
Tabulka 4 Finanční bilance Athletic Bilbao	19
Tabulka 5 Finanční bilance Chelsea FC	20
Tabulka 6 Finanční bilance Manchester City FC	20
Tabulka 7 Finanční bilance Paris Saint-Germain	20
Tabulka 8 Finanční bilance Anži Machačkala	21
Tabulka 9 Pořadí klubů podle finanční bilance	21
Tabulka 10 Bodování efektivity	24
Tabulka 11 Efektivita FC Barcelona	24
Tabulka 12 Efektivita Arsenal FC	25
Tabulka 13 Efektivita Ajax Amsterdam	26
Tabulka 14 Efektivita Athletic Bilbao	26
Tabulka 15 Efektivita Chelsea FC	27
Tabulka 16 Efektivita Manchester City FC	28
Tabulka 17 Efektivita Paris Saint-Germain	28
Tabulka 18 Efektivita Anži Machačkala	29
Tabulka 19 Pořadí klubů podle efektivity	30

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

1. transfermarkt.co.uk [online]. 2008-2013 [cit 2013-06-25]. Dostupné z: <http://www.transfermarkt.co.uk/>
2. cs.wikipedia.org [online]. 2013 [cit 2013-06-25]. AFC Ajax. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/AFC Ajax](http://cs.wikipedia.org/wiki/AFC_Ajax)
3. cs.wikipedia.org [online]. 2013 [cit 2013-06-25] Arsenal FC. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Arsenal FC](http://cs.wikipedia.org/wiki/Arsenal_FC)
4. cs.wikipedia.org [online]. 2013 [cit 2013-06-25] Arsene Wenger. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Ars%C3%A8ne Wenger](http://cs.wikipedia.org/wiki/Ars%C3%A8ne_Wenger)
5. en.wikipedia.org [online]. 2012 [cit 2013-06-25] FC Anzhi Makhachkala. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/FC Anzhi Makhachkala](https://en.wikipedia.org/wiki/FC_Anzhi_Makhachkala)
6. en.wikipedia.org [online]. 2013 [cit 2013-06-25] Chelsea FC. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Chelsea fc](https://en.wikipedia.org/wiki/Chelsea_fc)
7. www.eurofotbal.cz [online]. 2008 [cit 2013-06-25] Mladíci Arsenalu znovu řádili. Dostupné z: <http://www.eurofotbal.cz/clanky/mladici-arsenaluznovu-radili-69444/>
8. www.fcbarcelona.cz [online]. 2013 [cit 2013-06-25] Camp Nou. Dostupné z: <http://fcbarcelona.cz/index.php?page=barcelona&id=camp-nou>
9. www.sport.ihned.cz [online]. 2011 [cit 2013-06-25] La Masia, továrna na fotbalové hvězdy, se stěhuje do nového centra za 9 milionů eur. Dostupné z: <http://sport.ihned.cz/c1-53267580-la-masia-tovarna-na-fotbalove-hvezdy-se-stehuje-do-noveho-centra-za-devet-milionu-eur>
10. www.sport.cz [online]. 2011 [cit 2013-06-25] Barcelona dostala za účast svých hráčů na MS 16 milionů korun. Dostupné z: <http://www.sport.cz/fotbal/ostatni/clanek/180676-barcelona-dostala-za-ucast-svych-hracu-na-ms-16-milionu-korun.html>
11. www.sport.ihned.cz [online]. 2013 [cit 2013-06-25] Sparta je v první desítce nejlepších fotbalových akademií v Evropě. Žebříčku vévodí Amsterdam. Dostupné z: <http://sport.ihned.cz/c1-59609490-sparta-je-v-prvni-desitce-nejlepsich-fotbalovych-akademii-v-evrope-zebricku-vevodi-amsterdam>
12. www.sport.lidovky.cz [online]. 2013 [cit 2013-06-25] Sparta a Slavia patří mezi největší líhně talentů v Evropě. Dostupné z: http://sport.lidovky.cz/sparta-a-slavia-patri-mezinejvetsi-lihne-talentu-v-evrope-pn9-/fotbal-zahranicni-souteze.aspx?c=A130328_223059_In-fotbal-zahranici_vrb
13. www.transfermarkt.co.uk [online] 2003-2013 [cit 2013-06-25] Dostupné z: <http://www.transfermarkt.co.uk/>
14. www.transfermarkt.co.uk [online] 2008-2010 [cit 2013-06-25] Dostupné z: <http://www.transfermarkt.co.uk/>
15. www.transfermarkt.co.uk [online] 2011-2013 [cit 2013-06-25] Dostupné z: <http://www.transfermarkt.co.uk/>
16. www.transfermarkt.co.uk [online] 2013 [cit 2013-06-25] Dostupné z: <http://www.transfermarkt.co.uk/>

17. www.uefa.com [online] 2008-2013 [cit 2013-06-25] UEFA Europa league. Dostupné z: <http://www.uefa.com/uefaeuropaleague/index.html>

18. www.uefa.com [online] 2008-2013 [cit 2013-06-25] UEFA Champions league. Dostupné z: <http://www.uefa.com/uefachampionsleague/index.html>

19. www.uefa.com [online] 2012 [cit 2013-06-25] UEFA Europa league. Dostupné z: <http://www.uefa.com/uefachampionsleague/index.html>

TIŠTĚNÉ ZDROJE:

20. VOTÍK J., Fenomény vývoje sportovní kariéry v generačním kontextu československých fotbalových reprezentantů, Praha, Grada, 2011. 24 s. ISBN 978-80-247-4245-8.

8 RESUMÉ

V současné době jsou v profesionálním fotbalu zřejmé dva rozdílné způsoby budování týmu. Jedním z nich je způsob tradiční, kde kluby vychovávají vlastní hráče, druhý je způsob posilování týmu formou nákladných nákupů elitních hráčů. Já jsem se pokusil tyto dva způsoby v bakalářské práci charakterizovat a komparovat.

Cílem bakalářské práce bylo vypracovat charakteristiku osmi vybraných profesionálních fotbalových týmů, rozdělených do dvou čtyřčlenných skupin z hlediska jejich přestupové filozofie a následně srovnat jejich finanční bilanci a efektivitu v domácích i mezinárodních soutěžích.

9 SUMMARY

There are currently two different ways of building a team in professional football. One of them is a traditional method, which involves clubs training their own players, and the other is a method of strengthening the team by making costly purchases of elite players. I have attempted to characterise and compare both of these methods in my Bachelor's work.

The aim of this Bachelor's work was to characterise eight selected professional football teams, divided into two four-member groups based on their transfer philosophy, and to compare their financial balance and effectiveness in domestic and international matches.